

TRUYỆN CÔ TÍCH VIỆT NAM

SỰ TÍCH HỒ BA BỂ

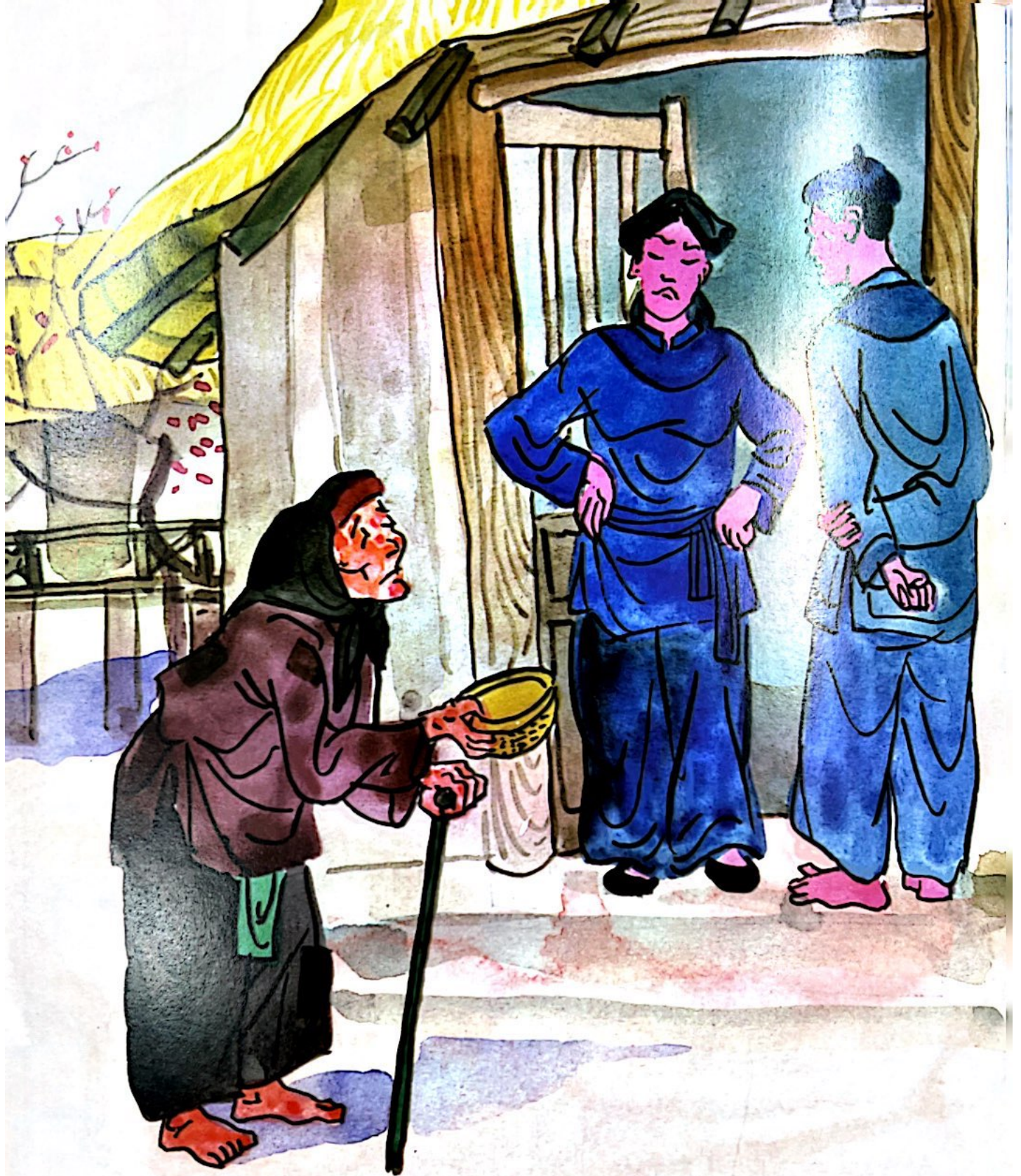
Lời: Thanh Văn
Tranh: Tú Minh

NXB THANH NIÊN

Ngày xưa, ở vùng Bắc Kạn, mỗi năm dân làng Năm Mẫu đều mở hội cầu mùa, gọi là lễ Vô Giá. Hội thường kéo dài ba ngày liền, dân chúng khắp miền mạn ngược tề tựu về đây rất đông.

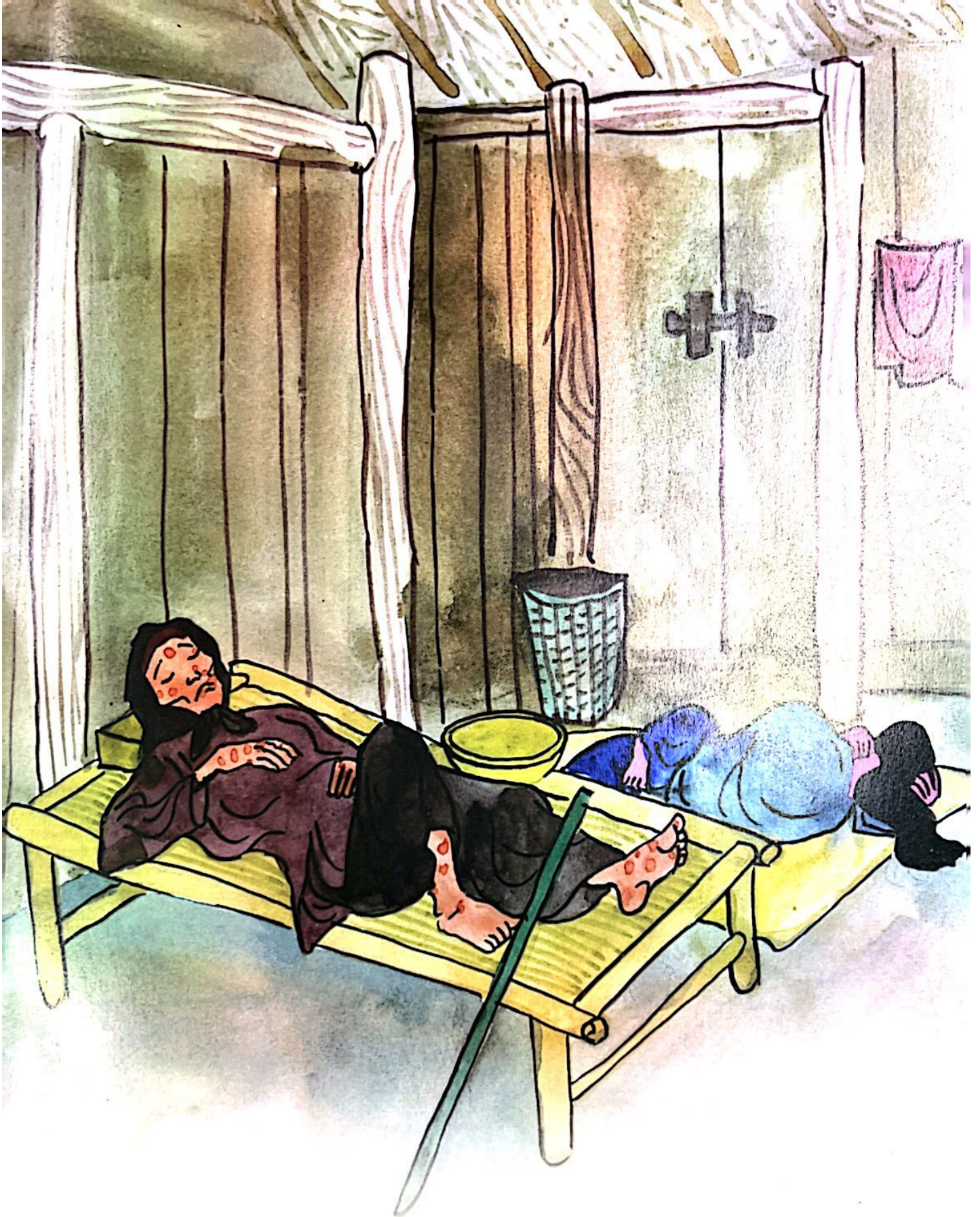
Một hôm, có một bà lão bị bệnh hủi đến làng dự lễ. Bà lão này đến nhà nào xin ăn cũng đều bị xua đuổi, mắng nhiếc thậm tệ.

May sao đến ngã ba, bà lão gặp hai mẹ con người đàn bà góa vừa đi chợ về. Thấy bà lão ăn mày tội nghiệp, người mẹ động lòng thương hại, đưa về nhà lấy cơm nguội cho ăn.

Khuya hôm đó, hai mẹ con đang ngủ thì bà lão ấy lại gọi cửa. Bà xin ngủ nhờ một đêm.

Hai mẹ con vui lòng đón bà lão vào nhà, lấy cơm cho ăn và trải chiếu ở một cái chõng cho bà ngả lưng. Còn hai mẹ con thì nằm tạm dưới đất.

Bà lão vừa đặt lưng là ngủ
ngay, ngáy như sấm. Hai mẹ con
nhìn ra thấy cái chõng sáng rực lên trong
bóng tối. Đây không phải là bà lão ăn mày
già yếu lở loét nữa mà là một con giao long đang
cuộn mình, đầu gác lên xà nhà, đuôi thò xuống đất.

Hai mẹ con rụng rời kinh
hãi, nhưng vì chỗ ở của mình cách
biệt với làng xóm, không biết kêu cứu ai,
đành trùm chần kín mít, phó mặc cho số phận.

Sáng hôm sau, khi người
mẹ nhìn ra thì không thấy giao
long đâu. Trên chõng, bà lão ăn mày đã
dậy và sắp sửa ra đi.

Trước khi từ biệt, bà lão bỗng lên tiếng: “Chúng nó thờ
Phật mà kỳ thực là buôn Phật. Chúng nó xứng đáng phải chịu
trần luân. Chỉ có hai mẹ con nhà người là tốt bụng. Hãy cầm lấy
gói tro này, nhớ rắc ngay xung quanh chỗ ở và nội trong đêm hôm
nay chớ đi đâu cả. Hoặc nếu có đi thì đưa nhau lên đỉnh núi cao
mà tránh”.

Người mẹ băn khoăn hỏi thêm: “Nhưng làm thế nào để cứu mọi người được ạ?”.

Bà lão ngần ngừ hồi lâu rồi lấy trong áo ra một hạt thóc, cắn tách đôi vỏ trấu đưa cho hai mẹ con và nói: “Hai mảnh vỏ trấu này sẽ giúp hai mẹ con làm việc thiện”.

Người mẹ
toan hỏi thêm
thì vụt một cái đã
không thấy bà lão ăn
mày râu nữa.

Hai mẹ con vội làm
theo lời dặn rồi đi kể
chuyện cho mấy người
gần đó biết. Những
người đó nghe nói chỉ
mỉm cười cho là chuyện
bâng quơ.

Ngày hôm sau, trong lúc mọi người đang chen nhau đến dự lễ Phật giữa làng, bỗng nhiên, nước ở đâu cuồn cuộn đổ tới tứ phía, tràn vào thung lũng. Một con giao long khổng lồ từ mặt nước nhô lên bay vòng quanh vùng Năm Mẫu.

Trong khi đó thì nền nhà,
chuồng lợn, chuồng gà của mẹ
con người đàn bà góa tốt bụng kia mỗi
lúc một nâng cao hơn mực nước.

Đau xót trước cảnh nước
lụt, hai mẹ con đem hai mảnh vỏ
trấu ra. Vừa đặt xuống nước, họ bỗng
thấy hai mảnh vỏ biến ngay thành hai chiếc
thuyền. Thế rồi, mặc gió mặc mưa, họ chèo đi mọi
nơi cố sức vớt những người bị nạn.

Hồ Ba Bể rộng bát ngát, nước trong xanh như ngọc bích, nổi bật giữa núi rừng hùng vĩ của miền thượng du nước ta.